

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ADMINISTRACIÓ

Y

REDACCIÓ

CARRÉ NOU DE S. FRANCESCH
num. 27, pis 2.na
BARCELONA.

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

FORA DE BARCELONA

cada trimestre

ESPAÑYA, 8 rals.

CUBA Y PUERTO RICO, 16.

ESTRANGER, 18.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

DE COM S' AIXECAN MOLTAS CASAS.

D. Fructuós casi vā perdre la vista á copia de fē de sastre y de contar xinxons.

Ja se n' anava als cinquanta y semblava que n' tenia 20 més. ¿Qu' es lo que l' hi inclinava l' espalda, lo pés dels anys ó l' pés dels quartos?

[N' havia guanyats molts!]

Al principi costaven una mica; pero després los duros, bén empleats en certis negocis, cad' any n' hi feyan de petits.

Quan neix un fill hi ha á las casas molt goig, molta alegria; pero quan una dobleta de cinc duros ne pareix un' altra jah, amigo! llavors si que es qüestió de no veurehi de cap ull.

A casa de D. Fructuós, las dobletas ván parirli moltes vegadas: primer de una en una, després de déu en déu, de vint en vint, de cent en cent y fins de mil en mil. En cambi la senyora no vā darli més que un fill. D. Fructuós estava tant ocupat ab altres negocis, que casi no l' hi quedava temps per res.

La senyora de D. Fructuós era en cambi molt romántica, y l' fill vā dirse Armando.

Per supuesto, lo noy vā anar á dida, de la dida als ayos, dels ayos al colegi, del colegi á viatjar pèl estranger, y del estranger.... Detúrat ploma, no corris tant, sino el lector perderia de vista á don Fructuós.

*

D. Fructuós s' havia ficat una idea al cap, una idea de tota la vida, la de tenir casa propia.

Alló de pagar lloguer l' hi dolia. Sempre 'u deya: —Mès m' estimaria cobrarlo.

Guanyar diners era l' medi de tenir casa y de sostenerla: tenir casa propia era un ideal.

Los ideals no s' realisan fins que s' tè la realitat bén assegurada: qui no 'u practica aixís ó bē es un geni ó bē un beneyt.

Vá arribar l' hora, y l' hora vā arribar quan ja tenia 50 anys y l' esquena corba.

Busca terreno al Ensanche y l' paga á duro l' pam després de regatejar molt y de fer y desfet tractes ab tots los propietaris de solars conegeuts y per coneixe.

Ja tè l' terreno y ja ha firmat l' escriptura.

Ja concebeix un verdader palacio de quatre pisos y subterrani, ja dona l' idea al arquitecto, ja aquest mitj marejat l' hi fà uns planos y l' esguerra; n' hi fà uns altres y no l' hi agradan prou, n' hi fà uns tercers y á la tercera l' ensopega.

Ja demana l' permís: ja paga l' drets y las multas per las infraccions que ha de cometre.... y ab unas cosas y unas altres ja ha passat un any.

**

Ja 'ls fonaments son oberts: per alsar la casa de primer s' ha de profundizar la terra.

Me descuidava una cosa. Al arquitecto vā demanarli un càlcul exacte de lo que l' obra l' hi costaria.

—Mès m' estimo que pequi per carta de mès que per carta de menos, deya. Jo ja sé lo que son aquelles coses: sobre lo que calculi carreguihi un déu per cent, y amaniré 'ls quartos.

L' arquitecto casi s' pot dir que vā contarho rajola per rajola, mahò per mahò, gaveta de cals per gaveta de cals.

Preu de l' obra: xexanta vuit mil doscents trenta quatre duros dos rals.

Ell quan veia 'ls fonaments, porque ell aixó sí, era la sèva distracciò, després de dinar á l' obra: no hi faltava un sol dia, quan veia 'ls fonaments que s' obrian, deya:

—Qui 'u diria que dintre d' aquesta fossa vaig á enterrarhi setanta mil duros, porque diga lo que vulga l' arquitecto, lo qu' es á setanta mil ja hi firmo.

No estavan encare oberts, ja hi havia enterrat algo que valia més que 'ls setanta mil duros. Lo terreno era fluix, vā haberhi una esllabissada y ván morir tres treballadors.

Lo sastre D. Fructuós, vā dir sense inmutarse:

—Nada, lo treball té això: alguns hi petan y altres s' aixecan, com s' aixecarà la mèva casa. Arriba!

Y ván anar sortint de l' de terra paret mesures, paret mitxeras, portals y oberturas, columnas y vigas de ferro.

Y jamunt sempre!..

D. Fructuós cada tarda á l' obra.

Y vā passar un' altr' any, y la casa tot just era á segon pis.

Cada diumenge l' hi presentavan los comptes, y 'ls comptes l' hi costavan un polvo.

Y com qu' ell ab això de pendre midas hi tenia molt bon ull, un ull de sastre, quan la casa era tot just á segon pis y veia que ja havia tret més de trenta mil duros, exclamà:

—Me sembla que hem tallat curt. En aquestas coses puja sempre més lo farsiment que l' gall y 'ls forros y 'ls botons que l' panyo. Aquest arquitecto ha errat sos càlcus y al cap de vall jo pagare la festa.

Y naturalment estava neguitòs; y no menjava, y no dormia y l' esquena se l' hi anava encorvant y se n' hi anavan los cabells tan depresa com las pessetas.

Un dia vā caure un mahò per l' ull de la escala, que ab una mica més l' esclafa.

Un altre dia se n' vā anar á casa sèva ab un do-loret á l' espalda que l' hi anava corrent cap al pit, se l' hi fixava al ronyons, etc. etc.

—Lo reuma, vā dir lo metje: ¿me vol creure? A l' obra no s' hi acosti més, l' humitat no l' hi es gens bona.

Dos dias després una ventada forta l' hi vā tirar un pany de paret á terra.

Al cap de una setmana 'ls treballadors se l' hi ván declarar en huelga.

Cada noticia de aquestas era una agulla de cusí que se l' hi ficava al cor.

[Pobre D. Fructuós!]

Se vā ajeure per aliviarde las sèvas dolencias, quan los comptes l' hi pujavan setanta mil duros.

—¿Està llesta? vā preguntar al arquitecto.

—Està llesta: no hi faltan més que quatre frioleras.

Las quatre frioleras eran portas, persianas, baranas de ferro, enrejolat si, sostres ab motlluras de guix, l' empaperat y la pintura, vidres y cristalls, cuya econòmica, canyerias, l' ayuga: en una paraula 'ls forros y 'ls botons de la pessa, res, vinticinch ó trenta mil duros.

D. Fructuós quan vā saberho vā fer una ganyota plé de disgust, y la boca vā quedarli torta.

—Pobre senyor! vā dir l' arquitecto: farà com molts que s' fan una casa y quan arriba l' hora d' estrenarla, hi petan.

Efectivament, quan tres mesos més tard anava l' arquitecto á darli la bona notícia de que ja hi havia papers als balcons, lo mateix dia, mirin si es casualitat! D. Fructuós moria als brassos del seu fill Armando que acababa de arribar de passar l' hivern á Niza!

L' arquitecto vā darli l' pésame.

—¿Y la casa, que tal? vā preguntarli l' fill.

—D. Armando, vā exclamar l' arquitecto: tè un edifici dels millors del Ensanche: una casa una mica cara; pero forta com un montanya: jo l' hi asseguro que d' aquí á mil anys encare no serà á terra. Aquestas cases com més costan d' alsar més difícilment cauen.

Lo fill de D. Fructuós vā fregarse las mans dient:

—Pobre pare!...

J. R. R.

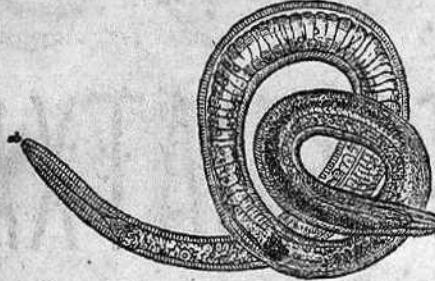
LA TRIQUINA.

Volem que l'*'Esquella de la torratxa'* a més de un periòdic literari y satírich, siga també de utilitat pública.

Per lo tant anem a parlarlos de la triquina.

¿Qu' es la triquina?

Aquí tenen la reproducció exacte de aquest paràsит, advertintlos que tal com veuen que apareix en lo grabat es mil vegadas més grós que del natural.

La triquina es una especie de cuchi. Segons alguns, se produueix espontàniament, y segons altres l' adquireix lo porç à causa de lo que menja. També hi ha altres animals que la tenen, un d' ells la rata. Hi ha qui suposa que fins la crían los conills.

La triquina tant petita que passa inadvertida á la vista natural, s' extén per tot lo cos, procrea de una manera prodigiosa, y posa en perill l' existència dels que usan carn triquinada.

Introduïda en lo ventrell del home, moren las triquinas primitives després de donar vida á un gran número d' altres que s' extenen per lo cos atravessant tot lo que troben: se suposa que cada famella pot arribar á procrear mil triquinas. Lo calor vital del mateix individuo l' dona vida.

L' enfermetat que produueix es terrible: en los primers dies los atacats se troben abatuts, quebrants y dolorits: al cap de dos setmanas la postració es tant general que hi ha que guardar llit: los dolors pujan de grau, s' inflaman los músculs atacats, se presentan la febre y la diarrea, la llengua està encesa y devagadas hi ha vomits. Quan la triquina s' posa en la boca y coll se presenta ronquera y dificultat de deglutir. Mentre tant l' invasió aumenta: la temperatura del cos arriba fins á 41 graus, lo pols dona 130 y fins 140 pulsacions per minut, la set es abrasadora, la llengua seca, vè estupor, deliri, esgratinyades per la part de dintre y finalment la mort.

Tot això pot venir de menjar un tros de carn triquinada.

Aguns creuen que l' perill s' evita examinant bé la carn ab lo microscopi.

Desgraciadament lo cuchi es tant petit, y pot estar tant esparamat per la carn, que en certs cassos es casi impossible trobarlo, sobre tot si la carn no n' està molt carregada. Vajin á regirar tantas fibras y fibretas!

La triquina s' conserva en lo pernil, en la llangonissa, y en tota la carn crua, encare que siga salada. Ab aixo alerta!

L' única manera de preservarse es menjar lo tocino ben cuit. Un trikuino sol, mor' als 67 graus de calor: una massa de triquinos necessita 75 graus. Pero hi ha que tenir en compte que un tros de carn mentres pot coure s' bê de sobre, no alcansa l's mateixos graus de calor á dintre. Fins s' ha observat que bullint l' ayga vintidós minuts, tenia encare triquinos vius.

Lo millor de tot es no menjar tocino. Fora por, y que visca tothom, los senyors y l's porchs.

Y si volen compensarse, fassin com los moros, deixinse de tocino, y cops á la dona.

ACUDIT.

Diuhen que otorga qui calla:
mes jo crech que l' ditxo ment:
aqui hi ha l' Ajuntament
y la Riera de n' Malla:
may ne parla, ningú l' sent
Si l' ayga que cau fos gás
providencia hauria près:
veurian á cada pas
de cobradors un cabás
de polissons un excés.
Vaya, vaya quin descaro
aquests núvols d' aquí dalt
Si l' arcalde fós més alt:
habrian de pagar caro
el impuesto pluvial.

CÓMIC D' HORTA.

UN COP D' ULL A LA COMEDIA.

ROMEÀ. *Combats del cor*, drama en tres actes y en vers de D. Miquel Draper.

Aixis que van tirá l' teló, al veure un parell de mi-

quelets bruscos pero alegres y divertits, un pare ó al'menos un que sà de pare, que després de dinar, se posa trist y motxo y una noya sentimental, vaig dirlo desseguida: l' obra de 'n Draper, no serà si vostés volen un bon drama; pero de segú que serà un *drama de bè*.

Un heréu vivia al camp de Tarragona en companyia de sa germana al temps de la guerra del francès, tenian un allotjat á casa y al cap de nou mesos l' allotjat era á Amèrica, la germana del amo al cementiri, y l' heréu se quedava en cambi ab una criatura que l' hi deixava aquella al perdre la vida.

L' heréu, avergonyit, se n' va del camp de Tarragona, arriba a Sant Celoni, compra una hisenda, sà passar á la nena per filla seva, aquesta va creixent, y à pesar de qu' es molt rica, com que quan més té la mar, més brama, tracta aquell de casarla ab un heréu rich y ambiciós, que animat dels mateixos sentiments que l' que figura pare de la noya, estima á n' aquesta no per ella, sinó pel dot.

La noya en cambi està enamorada de un estudiant; pero calia y obeheix; y això que te un pare mes bò que l' pà. Pero que volen ferhil! Es tant apocada la pobre... una noya de bò com lo drama.

Lo pare es fluix de llengua: al heréu que s' diu Martí l' hi conta tot lo del naixement de la seva filla, y quan aquest s' entera de que l' estudiant l' hi busca a la xicoteta, se n' val y esplica l' secret, l' estudiant se sà soldat, en aquell moment los carlins se acosten á Sant Celoni, surt la tropa á perseguirlos, los enemichs de la llibertat reben una pallissa, un gefe carli cau en poder del estudiant, l' estudiant torna portant al presoner, y l' presoner resulta que es lo pare de la nena.

L' amo vol matarlo, la nena s' hi oposa: l' hi recorda que Déu va perdonar als seus butxins, fan las paus, en Martí després de dir á cada punt que 's venjaria, se n' va sense venjarse, y la noya y l' estudiant se casan, y cau lo teló y s' acaba l' drama.

Ahont son los combats del cor?

Jo, francament: desseguida vaig veure que tiravan sense bala, y vaig dir:

—Això no son combats, tot lo més son simulacros.

Hém de dir una cosa.

Segons las nostras notícies lo drama es vell, y feya alguns anys que l' empresa de Romea l' guardava. L' autor en cambi es jove, y era casi un noy quan va escriure l' drama. No es estrany que al treure'l del rebost siga una mica florit.

Lo públic va aplaudirlo, porque encare que fret, lânguit y de situacions gastadas, tè versos bonichs y diàlechs bén apuntats. Pero això no basta, y no sabém nosaltres si lamentar més que l' empresa l' haja posat que l' autor haja consentit en que l' possessin.

Esperem que l' Sr. Draper, que té disposicions innegables, aixís com are ha fet al llit á l' obra que s' estrenarà després, picat en l' amor propi, donarà un altre drama, y tindrà qui l' hi fassa l' llit á n' ell.

Aquests favors sempre mereixen recompensa.

P. DEL O.

LA MÚSICA EN LOS TEATROS.

Fá mes de tretz anys que m' estich á la porta de las taules. Si n' hi vist y n' hi sentit de bò de Déu!

M' hi tractat ab tot lo *señorio* de Barcelona, porque no poden figurarse to que 's agrada als joves d' upa, ficà l' nas al escenari. Ja se vè: hi ha tantas artistas!

Per demostrarli, Sr. Director, que tinch ganas de servirlo, aquí vâ lo que ha passat durant l' última setmana.

Al Liceo no tenian res nou per estrenar, y van posar l' òpera *Un ballo in maschera*, un' òpera que comença á ser més manosejada que una pica d' aygà beneyta. Vaya un ball! Jo m' vaig recordar dels que feyan á la Patacada quan era fadri!

Vâ fer de Sra. Amelia, la Bianchi Montaldo que si no fos per aquells traços que tè y que canta del mateix modo que 's maneja, n' hauria sortit bastant bê: es una galant minyena, pero es una mica massa barruera.—En Bolis, á qui sà un quan temps l' Empresa l' ha deixat á mitja raccio, segons murmuran los musichs, vâ fer també molt pobre feyna.—En Palou (Renato) si tingués veu ho pelaria bê; pero l' hi falta lo millor, y per més que s' hi empenyi l' empessari, no resisteix tota la cuaresma. De tot se pot dejunar, ménos de veu.

Lo salero de la nit vâ ser lo *Pagecito*. Quina llàstima que tinga aquella vén que sembla que s' hagi menjat un trunfo sense pelar! Ja 's asseguro jo que vestida d' aquella manera feya goig; per mes que l' fadri perroquer, que es molt *entrometido* assegurava—jo no 'n responch—que duya l's mallots armats, y que per això ensenyava una cama tan bonica. De totas maneras tenia seguidors, y fins aquells guets de la banyera de baix de la dreta, no podentli tirar res més, l' hi tiraven ditxos, y si no hagués sigut per un italià que sempre la segueix embolicat ab un sach llach com un cartutxo de pessas de dos, no sé pas com hauria acabat la cosa.

Lo resto de la funció, es á dir la gitana, l' Sr. Agustí, l's coros, y l' orquestra dirigida pel Sébio, fill del Sr. Batista, vâ anar com las calzas de un capellà, vull dir de un capellà de missa d' onze, perque, la vritat, no 'n tiraran cap gallina á l' olla. No está poch amohi-

nat lo Sr. Marqués dels ulls de poll, vull dir l' Empresari!

Per acabarlos d' arreglar al Principal diumenje van estrenar D. Pasquale, havent sigut molt aplaudits la Ferni y 'n Polonini. Jo no m' ho volia creure, pero vâ venir la Florita, filla de la sastressa, que es la que ajuda á vestir a la Ferni, y ella mateixa vâ donarme la noticia.

Fins la setmana entrant, senyor Director. Procurará fer la seva feyna ab més extensió y ab més salero, lo seu S. S.

LO PORTER DE LAS TAULAS.

SONET.

Era una fresca nit, lo cel semblava
que un rey tingués al cos, tal cara feya;
la lluna vergonyosa l' más no treya,
y l' zenit fent posturas llampegava.

Anant mitj de cantó perque giassaba
la pluja designat que del cel queya
buscaba de un vapor la ximeneya,
que al seu peu la xicoteta me esperava.

Arribó y... llamp de Déu no es á la cota
m' ha enganyat com un xino, idona ingrata!
Y com lo desenganyá a mori incita
trech un punyal lluhent igual que plata;
me l'anava á clavar y penso... quita
que tinch per estrenar una corbeta.

PERICO MATALASSÉ

ESQUELLOTS.

Son tres que enrahanon.

Lo primer:—La gloria sense diners es com una truita sense tall.

Lo segon:—Donchs digui que una truita á la francesa es gloria pura.

Lo tercer:—Hi sobra l' julivert.

Lo ilustrissim Sr. Urquinaona tracta d' organizar la classe obrera en coros de 19 persones.

Segons tenim entés aquests coros cantarán los *Goigs de San Prim*, l' *Himne de n' Candi* y potser també l' *Rosari de l' Aurora*.

Lo diumenge vaig esperverarme. M' havian contat al cafè que l' dilluns hi hauria un diluvi, y m' ho creya veient que l's de la *Imprenta*, periodistas escomunrats, ja s' despedian per l' altre mon.

Vaig passar una nit de mil dimonis, fins s' me havia fixat al barret arreglarlme una arca com la de Noé per escabullirme del xubasco.

Per si varem tenir diluvi, pero un diluvi que n' lloch de ofegar a ningú, va salvar á alguns periodistas y repartidors.

Paraules de un senyor bisbe dirigintse á uns obrers y no de parroquia, sino de fàbrica:

«He decidido acercarme á los obreros y abrirles el corazón.»

Poch á poch ab això d' obrirlos lo cor.

Lo qu' es jo per lo que pogués ser no m' costaria al bisbe sino portant una bona corassa.

En la protecció que l' clero vol dispensar á la classe obrera s' hi compren lo següent:

Atvcats que l's defensin de franch en los plets.

Metjes que l's visitin estant malalts.

Apotecaris que l's dongan la medicina.

De tot hi ha, ménos capellans que l's digan la missa de franch en sufragi de la seva ànima.

L' *Imprenta* s' ha mort.

Vels' hi aquí un periòdic que com aquell célebre personaje de l' historia francesa, podia dir:

—Suscriptores, después de mí, el Diluvio.

La funció que s' donarà dissapte á benefici del jove escriptor, que colabora en lo nostre periòdic ab lo nom de Perico Matalassé, no será al Odeon, sinó al Olimpo.

S' estrenarà un drama castellà, original del beneficiat, titolat: *ENSEÑAR AL QUE NO SABE*, y l' desempenyaran entre altres actors lo Sr. y la S. Lluna.

Es de creure que hi haurà molta concurrencia.

No guanyém per sustos.

Primer la llagosta.

Després la filoxera.

Després la sequia.

Ultimament la triquina.

Y encare no hem tingut temps de pahir la última botifarra, ja s' parla de que la peste negra es á l' Orient.

Qui sab!

Potser es una plaga que ns envia la Providència per matar la triquina, la filoxera y la llagosta.

¡Qué volen que 'ls diga! Succeheixen una cosas tant extryas...

Figürinse que un jove de Vilabella lo mateix dia que vá sortir quinto, vá treure una rifa de quatre cents duros.

Fer y desfer: vels' hi aquí 'l treball etern de la naturalesa.

D. Manuel Sauri ha publicat un llibre que 's vén á ca 'n Lopez ab lo titol de *Manual del pescador*.

Las nenas hi trobarán nn capitol destinat exclusivamente a pescar á l' encesa.

Los altres anys se matavan á Barcelona per aquest temps 140, 150, 160 y fins 170 tocinos cada dia.

Actualment se 'n matan: 3, 7, 9 tot lo més fins á 14.

Dieu protege á l' innocence.

Los empleats del Cementiri están á punt de presentar la dimisió dels seus càrrecs.

De manera que 'ns trobém en un apuro.

No podém viure perque tot costa un ull de la cara, y no podém morir perque no trobém qui 'ns enterri.

A Cervera s' ha celebrat la festa major treyent los dijous del cos á varios individuos.

Si jo 'ls pogués treure de un altre puesto!

Un d' aquests dias vá presentarse un subjecte al comandant del presiri de Tarragona.

—Qui es vosté? vá preguntarli.

—No 'm coneix? Fá cinch anys qu' era á presiri y vaig fugir. Aquí 'm tè si 'm vol atmetre: me faltan nou anys de cadena y vinç á cumplirlos.

Aquest fet es històrich y s' esplica sabent que hi ha gent per tot. Res, la vocació.

A n' aquest subjecte quan era xich l' hi pregunta van:

—Noy que vols ser? Capellà?

—No responia: presidari.

PANACEA.

T' idolatre y, (t, ho dich en confiança,) no penso ab tú casarme; coneix que 'l mal de amor dins meu avansa, y vull aviat curarme, Tú dius, perque 't convé, que si 'm casaba molt prompte 'm curaria; pitjor fora 'l remey, si axis obraba, que no la malaltia.

Prenentne la esperiencia del mal físich judico 'l mal del cor: quan l' home s' enamora, 's torna tisich, més quan se casa, 's mor'. Jo crech que 'l gran remey contra la pena que 'l ànima 'm contrista, serà donarte en lloc del cor, la esquena; hermosa... hasta la vista.

C. GENE.

PENSAMENTS.

Al amor lo pintan cego y fan molt bè; per xo veuran que 'l amor adelanta sempre á las palpentas.

Diguéume quinas son las qualitats de un home, y jo tot seguit vos diré ab seguretat quinas son las sevas faltas.

Voléu saber la sintesis de las ideas y de totes las aspiracions de una part de la juventut obrera Treballar y ballar: treballar tota la senmana y ballar 'l diumenge.

CANTARS.

No 'm miris per Déu nineta, no 'm miris per pietat, no 'm miris... no puch permetre que vejis que vaig tronat.

U. P.

La Pepa 'm diu:—Jo t' estimo; l' Antonia 'm diu:—Jo t' adoro; lo porch me diu:—Tinch triquina. Y jo dich:—Vaja, 'm faig moro.

J. R.

La que ab mí vulga casarse ab perfecció ha de saber planzar, cusir, fer la teca y no demaná 'm diners.

E. X.

QUENTOS.

—Ay tia qu' ets felisi deya una nena de cinch anys á la germana de la seva mamá, una solterona de cinquanta. Adverteixin que això passava en una reunió.

—Perqué, filla meva?

—Perqué com que 'l tréus las dents cada dia al ficar-te al llit, de nit no 't fan mal.

Parla donya Joana:

—Un dia venint de Valencia per mar, lo capitá del bareo vá comensar á ferme magarrofes, que jo retxassaba d' dignitat; pero al arribar á la vora de Barcelona, se m' acosta y ab tò resolt me diu: «O vosté 'm dona 'l si, ó be volo 'l barco ab un barril de pólvora que tinc preparat.»

—Y vestè, donya Joana, ¿qué va fer?

—¿Qué habia de fer? Hi havia 302 personas á bordo, y naturalment, los hi vaig salvar la vida.

—Si 'm deixesseu cent duros al 10 per 100 ¿quant vos tornaria al cap del any?

—110 duros.

—Ca noy! ni un xavo.

Se representava una comèdia entre aficionats. La dama jove era molt guapa.

Lo barba, qu' en la obra figurava que 'l hi era pare, no sabia un borall del seu paper.

Pero ell no s' apurava. Cada cop que 's perdia, deya lo mateix, ab una convicció, ab un sentiment, ab una vèu tant comovedora, que 'l públic l' aplaudia plé d' entusiasme.

—Filla, mèva, filla mèva del cor, exclamava, corava vina als brassos del tèu pare.

Y cop de abrassar á la nena.

Aquesta al acabar l' acte vá dirli:

—Vosté no sab ni una paraula del paper.

—Vosté 'n té la culpa, ó sino porque es tan maca.

En una agència matrimonial, entre altres s' hi trobava 'l següent anunci:

«Se tornan á almetre 'ls cónyuges que no hajen fet prova.»

Un que no tenia cap pèl de tonto, pero que ho sembla, anà á cal notari pera depositar una cantitat y fer un requeriment. Aixis que entregaba 'ls diners digué:

—Fara 'l favor de donarme un recibet?

—Com s' enten! crida tot sulfurat lo depositari de la fe pública, ¿desde quan se demana recibo á un notari?

—Desde que 'n hi ha alguns á presiri per abús de confiança.

Al allistarse un voluntari per anarse'n á Cuba, vá preguntarli un gefe, notant que tenia un aire molt marcial.

—Vosté havia servit en el exèrcit?

—No senyo; pero estich bastant acostumat al foch.

—Com? digué 'l gefe sense comprender 'l.

—Perque visch en companyia de la sogra.

Un advocat feya testament:

«Deixo 100 mil duros als boigs de 'l Hospital.»

—Y are? exclama 'l notari tot assombrat. ¡Que 's torna loco!

—Posi lo que 'l hi dich: si me 'n tornès no faria aq

alixò més que mirar pels mèus.

—Pero 100 mil duros...

—Cent mil: lo que faig no es altra cosa que una restitució: u' hi guanyat trescents mil fent tornar ximples als pobres litigans.

Un magistrat de Audiencia estava desconsolat

—Que 'l hi fa mal? 'l hi preguntava 'l metje.

—En quan aixó no 'm dol res.

—Y donchs que té?

—Insomnis. ¡Ah! Ni á las vistas, senyor doctor, ni á las vistas puch dormir un minut siquiera.

EPÍGRAMAS.

Nos estavam passejant
jo y l' oncle, digué 'n Sisó;
y aquest respongué al instant:
— La bestia sempre al davant.

—Donchs llovaras 'l oncle y jo.

B.

Cremat en Pere Ferré
pèl que 'l hi havia passat
tractant ab un empieat,
així á un seu amic digué:
—¡Quin país! jo no hi vist ré
més trist en tota ma vida;
jo daria una partida
per cambiar de nació...
—Deixam cent rals digué 'n Sió
y 't faig ingles desseguida.

B.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Per las firas de Nadal
vaig baixar á Barcelona;
y una tres-prima-segona
vaig comprar y una total.
Lo prime pr' en Baltasar
y lo segon per mi era;
ell ja hi té una dos-tercera;
jo la acabo de espatllá.

CÓMIC D' HORTA.

II.

Lo germá de la total
ab una dos-hu abrigat,
ha donat un bossi de hu
al segon de can Bernat.

TROMPIQUEL.

ANAGRAMA.

Una dona que tot vén
pels carrers de la ciutat,
diu qu' are molt tot se veu
de tan de tot qu' ha menjat.

FELIU BERGA.

MUDANSA.

Un dia dintre una tot
una bota hi vaig trobar
que de tan tot y tot qu' era
á casa la vaig portar.

N. N.

QUADRAT DE PARAULAS.

Omplir los pichs ab lletras que llegidas vertical y horizontalment digan la 1.ª ratlla lo que en lo colegis electorals hi há; la 2.ª el nom d' una ciutat d' Espanya; la 3.ª lo que tot casat ha sigut y la 4.ª una regió del mon.

L. GRAMÉ.

CONVERSA.

—Ola Bernat!
—Qué vols, Ramon.
—Te vull fer una pregunta
—Fesnè dugas, si vols.
—Sabs com se diu la neboda del Sr. Castellá?
—Narcisa. ¿Perqué ho dius?
—M' agrada molt y m' hi voldria casá.
—Donchs, apa noy!
—D' ahont es filla?
—No sé la població, pero sé qu' es...
—Qué?
—Entre tú y jo ho acabem de dir

MUSICH D' CORDA.

Serafina.—Amalia.—Eugenia.—Eulalia.—Ricardo.—Tomás.
Ab aquests noms posats ab columna formar lo nom d' una dona.

F. PLANAS Y M.

GEROGLIFICH.

L. A. Oceano. ::
Juriol T + B.
Rama.

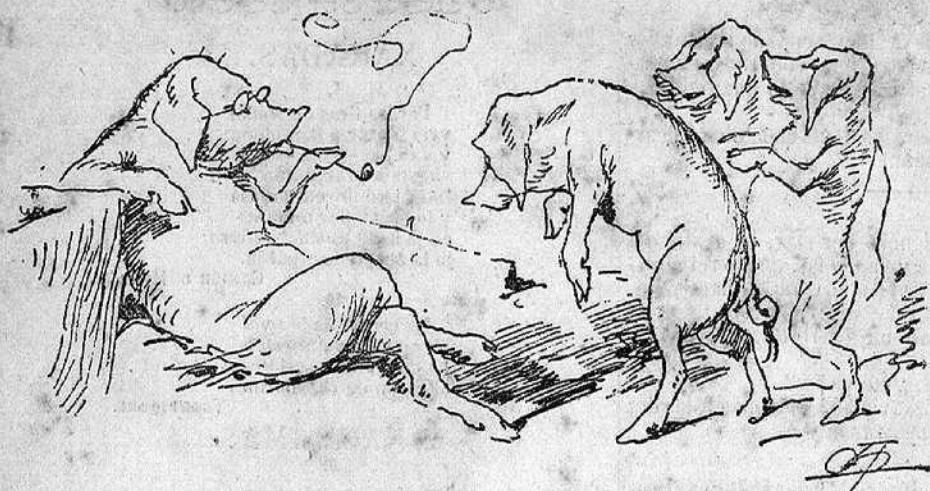
PERICO.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

- XARADA 1.ª—Casilda.
- IDEM 2.ª—Barrina.
- MUDANSA.—Fé, té, de, re.
- SINONIMIA.—Granada.
- TRIANGUL.—C O R O S.
O R O S.
R O S.
O S.
S.
- TRENCA-CLOSCAS.—Quevedo.
- LOGOGRIPO NUMERICHI.—Cantárida.
Catarina.
Candida.
Cantar.
Canti.
Rita.
Ana.
- GEROGLIFICH.—No hi ha millor testimoni que 'l papé escrit.

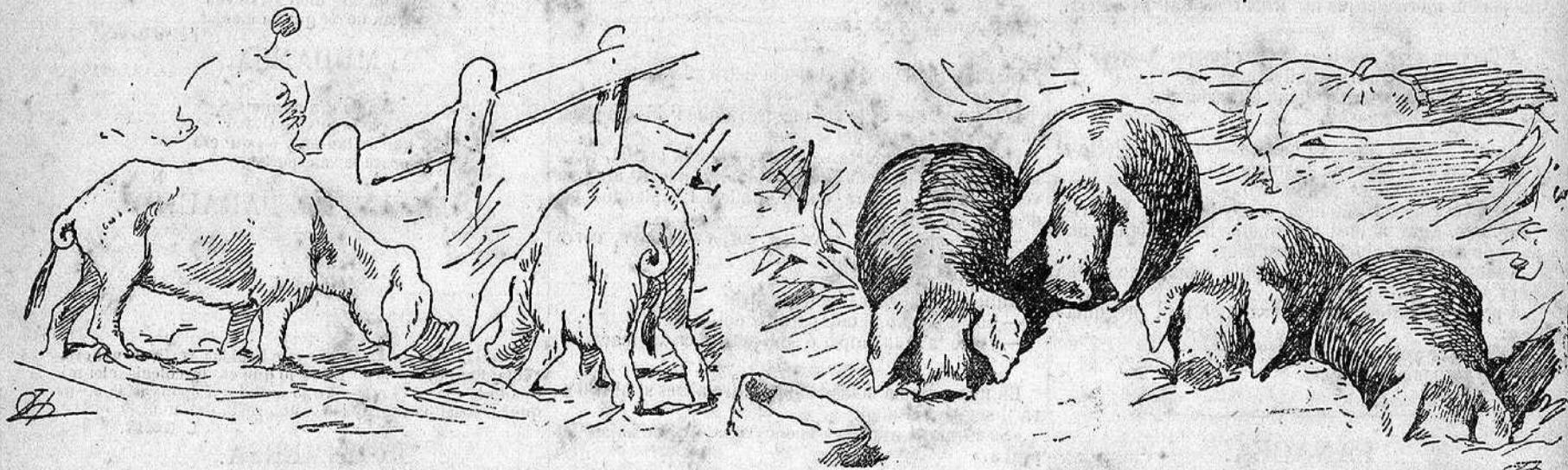
LA TRIQUINA.

Aixó de trobar un tocino d' edat, no s' havia vist mai fins are.

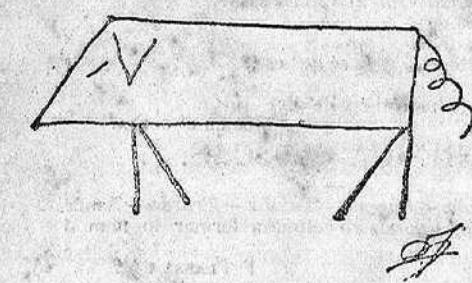

Viva la triquina!

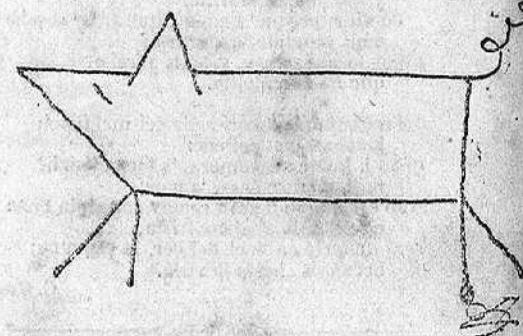

Nosaltres ray qu' estém magres! nos en podém bén riure. Magres, si; pero no tenim triquina.

El ser tocino
es un placer

Lo porch trist.
(Aixó es, sense triquina).

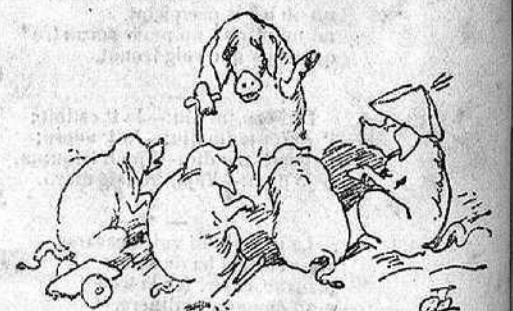

Lo porch alegre
(Aixó es, amb triquina)

Gracias á Déu que 'ls cristians se converteixen!
Ja han deixat de menjar tocino.

Jo si que l' he bén arreplegada la triquina que la tinch
á la butxaca...

LOS TOCINOS DEL PORVENIR.
—En aquell temps era horrorós: en arrivant á com-

Mentres los académichs á forsa d' estudis no trobin
un medi per matar la triquina... —Cá, pobrets! si
han de matar ells encare tenim temps de vida.